

Með forfallna bíladellu, lyftir lóðum og les úr biblíunni í upphafi hvers vinnudags

Viðtal við Herdís Gunnarsdóttur, forstjóra Heilbrigðisstofnunar Suðurlands

Heilbrigðisumdæmi Suðurlands (HSU) er um 30.000 ferkílómetrar, eða á stærð við Belgíu. Stofnunin starfrækir 9 heilsugæslustöðvar á 10 starfsstöðvum og tvö sjúkrahús, eitt á Selfossi og annað í Vestmannaeyjum. Á Höfn í Hornafirði eru einnig nokkur bráðarými. Heilsugæsla og hjúkrunar-, dvalar- og hvíldarrými eru rekin á Selfossi, Höfn í Hornafirði og í Vestmannaeyjum. Heilsugæslustöðvar eru að auki í Þorlákshöfn, Hveragerði, Laugarási, Rangárþingi, Vík í Mýrdal og á Kirkjubæjarklaustri. Á Selfossi er opin bráðamóttaka allan sólarhringinn. Á öllum heilsugæslustöðvum HSU er bráðavakt lækni fyrir neyðartilfalli. Þá annast stofnunin alla sjúkraflutninga á svæðinu. Hjá stofnuninni starfa um 500 starfsmenn og eru nánast öll stöðugildi heilbrigðisstarfsmanna fullsetin enda er HSU eftirsóknarverður vinnustaður hjá hjúkrunarfræðingum á svæðinu sem og öðrum. Í forstjórastólnum situr Herdís Gunnarsdóttir hjúkrunarfræðingur og stýrir stofnunni af mikilli röggsemi. Hún svaraði fúslega nokkrum spurningum tímaritins.

Reykvíkingur sem hefur komið víða við

Herdís er fædd og uppalin í Reykjavík og lauk stúdentsprófi frá eðlisfræðideild Menntaskólans við Sund 1988. Hún lauk síðan BSc-gráðu í hjúkrunarfræði frá Háskóla Íslands árið 1993. Að náminu loknu hóf hún störf á vökudeildinni, sem er nýburagjörgæsla á Landspítala, og þar starfaði Herdís í 7 ár. „Ég var staðráðin í að fara í framhaldsnám og var svo heppin að vera tekin inn í fyrsta hóp meistaranema í hjúkrunarfræði hjá Háskóla Íslands árið 1998. Það var metnaðarfullt og krefjandi nám. Lokaritgerð mín til MSc-gráðu, sem ég lauk árið 2001, var meðferðarrannsókn um þarfir foreldra fyrirbura á vökudeild og stuðning hjúkrunarfræðinga. Sama ár tók ég við stöðu

*Herdís með fjölskyldu sinni á góðri stundu við Leyningsfoss á svæði Skógræktarfélags Siglu-
fjarðar í Skarðsdal. Eiginmaður hennar heitir
Guðmundur Örn Guðjónsson og er aðalvarð-
stjóri og yfirmaður öryggismála Stjórnar-
ráðsins. Strákarnir þeirra eru þeir Matthías, 22
ára, Davíð, 18 ára, og Markús, 12 ára. Hund-
urinn er Klettur. Ljósmynd/Sveinn Speight.*

hjúkrunardeildarstjóra á barnaskurðeild og dagdeild barna á Landspítala,“ segir Herdís um leið og hún bætir því við að starfið hafi verið krefjandi og mikill lærdómur. Það fól í sér endurskipulagningu á starfsemi, sameiningu og faglega uppbyggingu ásamt því spennandi verkefni að flytja inn í nýjan Barnaspítala Hringins. Árið 2007 ákvað Herdís að hefja MBA-nám við viðskiptafræðideild Háskóla Íslands. „Já, það var frábært stjórnunar- og rekstrarnám og ég bý enn að þeim brunni verkfæra og tengsla sem það nám gaf mér. Á sama tíma hafði ég eignast þriðja son okkar hjóna og skipti um vettvang innan Landspítala við stjórnun verkefna hjá framkvæmdastjórn spítalans á sviði þróunar á rafrænni sjúkraskrár. Það var mikið og skemmtilegt verkefni og afrakstur þeirrar vinnu var tekinn í notkun víða um land.“ Síðustu 20 ár hefur Herdís jafnframt kennt samhliða störfum sínum við Háskóla Íslands. Að auki hefur hún tekið virkan þátt í félags- og fræðastörfum og tekið að sér trúnaðarstörf fyrir stjórnir félaga og fyrirtækja.

„Lýsingin á embætti forstjóra HSU vakti hjá mér brennandi áhuga því ég sá þar einstakt tækifæri til að stýra starfsemi og uppbyggingu á nýrri sameinaðri stofnun HSU í stærsta heilbrigðisumdæmi landsins í samvinnu við stjórnsýslu, framkvæmdastjórn og starfsfólk. Ég bauð því fram krafta mína.“

Sveitastelpa í Flóanum og Suðursveit

Þegar Herdís er spurð að því hvað hafi orðið til þess að hún sótti um stöðu forstjóra Heilbrigðisstofnunar Suðurlands stendur ekki á svarinu. „Lýsingin á embætti forstjóra HSU vakti hjá mér brennandi áhuga því ég sá þar einstakt tækifæri til að stýra starfsemi og uppbyggingu á nýrri sameinaðri stofnun HSU í stærsta heilbrigðisumdæmi landsins í samvinnu við stjórnsýslu, framkvæmdastjórn og starfsfólk. Ég bauð því fram krafta mína. Ég hef verið ótrúlega lánsöm að kynnast framúrskarandi samstarfsfólki en ég þekkti fáa á HSU þegar ég hóf störf þar árið 2014. Þar er frábær hópur starfsmanna og okkur hefur gengið vel að manna lausar stöður. Suðurlandið þekkti ég ágætlega áður en ég hóf störf enda var ég sem stelpa í sveit bæði í Flóanum og í Suðursveit,“ segir Herdís.

Hlakkar til hvers vinnudags

Herdís blómstrar í starfi sínu enda segist hún vera afskaplega ánægð með það og hlakkar alla daga til að mæta í vinnuna. „Starfið er mjög krefjandi og umfangsmikið en gott samstarfsfólk er það sem skiptir öllu máli. Gildin okkar á HSU eru fagmennska, virðing og samvinna og ég reyni mitt besta að standa undir þeim,“ segir Herdís. Hún gerir miklar kröfur til sjálfrar sín og vill að allir ástundi fagleg vinnubrögð heilindi, vinnu- og fúsleika til samvinnu. „Ég vil að starfsmenn fái tækifæri

Herdís með heimilishundinum Kletti sem er tveggja og hálfis árs. Hann er hreinræktaður Flat-Coated Retriever og heitir fullu nafni Norðanheiða-hnjúkaþeyr Klettur. Ljósmynd/einkasafn.

til að sýna frumkvæði en mitt hlutverk er að leiða fram breytingar sem skila okkur betri árangri í heilbrigðisþjónustunni. Lykillinn að öllum árangri er samvinna en grunnurinn að góðu og árangursríku samstarfi er gagnkvæmt traust. Saman erum við öflug og getum unnið enn betur að því að uppfylla þarfir þeirra sem til okkar leita.“ Herdís segir stærsta vandann, sem hún hafi staðið frammi fyrir þegar hún tók við starfinu 2014, hafa tvímælalaust verið af fjárhagslegum og rekstrarlegum toga enda höfðu fyrri stofnanir verið vanfjármagnaðar um langan tíma og skuldastaða heilbrigðisstofnana var afar umfangsmikil við sameininguna árið 2014.

„Aðalbreytingin, sem við höfum staðið frammi fyrir frá sameiningu, er sú fordæmalaus aukning sem hefur orðið í þjónustubörf á svæðinu samhliða sprengingu í fjölgun ferðamanna sem heimsækja Suðurland.“

Fordæmalaus aukning á þjónustubörf HSU

Frá því að Herdís tók við starfi forstjóra HSU hefur stofnunin staðið frammi fyrir erfiðum verkefnum en stærsta breytingin og jafnframt erfiðasta glíman hefur verið gjörbreytt umhverfi sem HSU starfar við og ekki var hægt að sjá fyrir. „Aðalbreyt-

Herdís að taka á móti forsetahjónunum við heilsugæslustöðina í Laugarási í Bláskógabyggð en forsetahjónin komu þangað í tilefni af 20 ára afmæli sveitarfélagsins. Ljósmynd/einkasafn.

ingin, sem við höfum staðið frammi fyrir frá sameiningu, er sú fordæmalaus aukning sem hefur orðið í þjónustuþörf á svæðinu samhliða sprengingu í fjölgun ferðamanna sem heimsækja Suðurland. Ofan á það bætist svo mjög hröð íbúafjölgun. Þjónustan á bráðamóttöku, í sjúkraflutningum, í heilsugæslu og í heimahjúkrun hefur vaxið um tugi prósent á fjórum árum. Við höfum því þurft að laga okkur að því að veita sífellt meiri þjónustu fyrir hlutfallslega minna fé án þess að það bitni á gæðum þjónustunnar,“ segir Herdís og heldur áfram. „Í eðli sínu er heilbrigðisþjónusta sibreytileg og þarf að vera það til að við þróumst fram á við. Því er stöðugar breytingar, bæði í rekstri, hagræðingu, þjónustuframboði, faglegum kröfum og stöðug þróun hjá okkur í starfsmannamálum.“

Frá vöggu til grafar

Herdís er næst spurð að því hvaða hlutverki hjúkrunarfræðingar hafi gegnt í þeim breytingum sem stofnunin hefur gengið í gegnum. „Starf hjúkrunarfræðinga á HSU hefur þá sérstöðu að einstaklingum er fylgt frá vöggu til grafar. Sem dæmi má nefna að störf hjúkrunarfræðinga í heilsugæslunni á landsbyggðinni gera kröfur til yfirgripsmikillar þekkingar í hjúkrun og hæfni til að sinna fjölbreyttum verkefnum í heilsugæslu. Til okkar leita bæði börn, fullorðnir og aldraðir út af öllum tegundum heilsufarsviðfangsefna, hvort sem um er að ræða andleg eða líkamleg veikindi eða slys. Hjúkrunarfræðingar gegna æ meira hlutverki í framlínu þjónustunnar hjá HSU og við stöndum frammi fyrir því að þjálfa nú upp hæfnisþætti hjá hjúkrunarfræðingum sem þurfa að hafa afar fjölbreytta færni til að takast á við vaxandi ábyrgð í heilsugæslu nútímans og til framtíðar.“

Les vers úr biblíunni í upphafi vinnudags

Þegar Herdís var spurð hvernig hefðbundinn vinnudagur væri hjá henni kom fram að hún byrjar oftast á að stilla hugann og taka sér hljóða 5 mínútna stund þegar hún kemur inn á skrifstofu þar sem hún les gjarnan vers úr biblíunni. Svo tekur hún til við verkefni dagsins, les fyrst tölvubréf, útteilir verkefnum, skipuleggur vinnufundi, fer yfir verkefnalistann sinn, vinnur sjálf heilmikla greiningarvinnu, hrindir verkefnum í framkvæmd og gefur sér einnig tíma fyrir óformleg samskipti sem skila oft miklu. „Mikill tími fer í fundi sem eru til gagns þegar tilgangurinn er skýr og markviss og unnið er úr málefnum. Starf forstjórans er líka fólgið í að hlusta, taka yfirvegaðar ákvarðanir og leiða aðra til góðra verka,“ segir Herdís.

Reykjavík — Selfoss — Reykjavík Herdís ekur daglega frá Reykjavík á Selfoss í vinnu, er það ekki mikið mál? „Nei, í mín-útum talið er ekki mikið lengra að aka úr Grafarvogi til Selfoss heldur en niður á Landspítala við Hringbraut á háannatíma. Því er þó ekki að neita að veðrið og færðin á Hellisheiðinni er margbreytileg. Það er viss kostur að ég er með forfallna bíladellu og finnst fátt meira gaman en að keyra. Ég nýt þess því að aka yfir heiðina og á morgnana hlusta ég yfirleitt á morgunútvarpið eða hringi nokkur símtöl, en á heimleiðinni hlusta ég frekar á tónlist. Það sem mér finnst þó einstakt er að njóta náttúrufegurðarinnar, sér í lagi í morgunbirtunni, þegar ég keyri austur, og norður-ljósanna þegar ég ek heim.“

„Það er viss kostur að ég er með forfallna bíla-
dellu og finnst fátt meira gaman en að keyra. Ég
nýt þess því að aka yfir heiðina og á morgnana
hlusta ég yfirleitt á morgunútvarpið eða hringi
nokkur símtöl, en á heimleiðinni hlusta ég
frekar á tónlist.“

Lyftingar og útivist

Herdís er nú spurð út í þau ráð sem hún hefur til að hlúa að sjálfri sér þegar hún er í jafn erilsömu starfi eins og raun ber vitni? „Það er vissulega rétt að starfið getur á stundum reynt mikið á. Ég huga að mér sjálfri með því að huga að heilsunni eins vel og ég get og stunda lyftingar og útivist. Ég fer gjarnan út með hundinn minn í göngur, æfingar og lausahlaup. Fjallgöngur og skíðaferðir eru í miklu uppáhaldi hjá mér. Ég hef yndi af því að ferðast með fjölskyldu minni. Fátt er samt betra en að slaka á heima og baka eitthvert góðgæti eða skipuleggja góða veislu með góðum vinum. Bænalíf og trúariðkun er líka

Herdís á ársfundi HSU 2017 ásamt Önnu Maríu Snorraddóttur hjúkrunarforstjóra og Silju Dögg Gunnarsdóttur, alþingismanni í Suðurkjör-dæmi. Ljósmynd/Magnús Hlynur Hreiðarsson.

innbyggður partur í fjölskyldulíf mitt og kristin lífsgildi eru mitt leiðarljós.“

Fjölbreytt störf hjúkrunarfræðinga

Herdís er augljóslega mjög sátt við sína stöðu í lífinu og nýtur hvers dags, hvort sem það er í vinnunni eða með fjölskyldu og vinum. „Já, ég hef notið þeirrar gæfu að fá að þróa mig áfram í starfi í gegnum tíðina, út frá menntun minni sem ég hef bætt við mig hverju sinni. Starf hjúkrunarfræðings er með því fjölbreyttasta sem hægt er að hugsa sér og möguleikarnir óþrjótandi á því í hvaða átt er hægt að efla sig og þroskast sem fagmaður. Ég hef sterka sýn og brennandi áhuga á því að leiða breytingar til góðs í heilbrigðisþjónustunni. Ég er svo heppin að starfa nú, sem áður, með framúrskarandi samstarfsfólki og hlakka til að takast á við þau verkefni sem bíða mín,“ segir Herdís Gunnarsdóttir, forstjóri HSU, að lokum.

Viðtal: Magnús Hlynur Hreiðarsson.

Nutricia næringarvörur

icepharma

Lynghálsi 13 · 110 Reykjavík · 540 8000 · icepharma.is

NUTRICIA
Advanced Medical Nutrition